

VIDÉKFEJLESZTÉSI ÉRTESEITŐ

A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3. Szám	Tárgy	Oldal
	Közlemény	
	Tájékoztató a mezőgazdasági- és az általános csekély összegű támogatások igénybevételének megújult feltételeiről -----	146

Közlemények

Tájékoztató a mezőgazdasági- és az általános csekély összegű támogatások igénybevételének megújult feltételeiről

I. Új uniós jogalapok

2014. január 1-jével hatályba léptek az agrárágazatra is alkalmazandó új általános és mezőgazdasági csekély összegű EU bizottsági rendeletek.

- Az 1998/2006/EK bizottsági rendeletet az **Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU bizottsági rendelet** (általános csekély összegű EU rendelet), míg
- az 1535/2007/EK bizottsági rendeletet az **Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1408/2013/EU bizottsági rendelet** (mezőgazdasági csekély összegű EU rendelet)

váltotta fel. A fenti, csekély összegű EU bizottsági rendeletek 2020. december 31-ig hatályosak, amelyet további hat hónapos átmeneti időszak követ.

Jelenleg is hatályban van az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról és az 1860/2004/EK rendelet módosításáról szóló, 2007. július 24-i **875/2007/EK bizottsági rendelet**. Az új halászati csekély összegű EU bizottsági rendelet hatálybalépése 2014. július 1-jétől várható.

Jelen tájékoztató ezért elsősorban a mezőgazdasági termelőágazat, valamint az általános szabályok hatálya alá tartozó mezőgazdasági feldolgozó-, és forgalmazó; vadászati és erdészeti ágazat vállalkozásai számára nyújtott csekély összegű támogatásokra terjed ki.

II. Legfontosabb változások az 1998/2006/EK bizottsági rendelethez és az 1535/2007/EK rendelethez képest

- A mezőgazdasági csekély összegű támogatás egyéni keretösszege 7 500/euró/3 évről 15 000/euró/3 évre emelkedett, az általános csekély összegű támogatás egyéni keretösszege változatlanul 200 000 euró/3év. (A hatályban lévő 875/2007/EK rendelet alapján 30 000 euró/3év a halászati csekély összegű támogatás nagysága, amely a jelenlegi uniós tervek szerint változatlan marad a 2014-2020 időszakban is).
- A gazdasági tevékenységet végző, eddigi önálló jogalanyok helyett „egy és ugyanazon vállalkozás”¹ szinten kerül megállapításra az egyéni csekély összegű keret (ld.: 1407/2013/EU rendelet és 1408/2013/EU rendelet 2. cikk (2) bekezdései).

¹ Az „egy és ugyanazon vállalkozás” fogalom gyakorlati alkalmazásáról a Vidékfejlesztési Értesítő LXIV. évfolyam 2. számában (2014. március 28-én) megjelent „a mezőgazdasági és az általános csekély összegű támogatások odaítélésével összefüggésben bevezetett „egy és ugyanazon vállalkozás” fogalmának alkalmazásáról szóló tájékoztató” ad részletesebb információt.

- Fúzió esetében össze kell számítani a csekély összegű támogatásokat, szétválás esetében is figyelni kell azok megosztására (ld. 1407/2013/EU rendelet és 1408/2013/EU rendelet 3. cikk (8)-(9) bekezdései).
- Az uniós iránymutatások szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozások 2014-től már nincsenek kizárva a csekély összegű támogatási kategóriából.

A támogatott hitel és kezesség esetében figyelemmel kell lenni az 1407/2013/EU rendelet és az 1408/2013/EU rendelet 4. cikk (3) és (6) bekezdéseiben foglaltakra, amelyek meghatározzák, hogy mely esetekben minősül az adott támogatott hitel vagy kezesség átláthatónak. Továbbá ezen bekezdések a támogatástartalom számítása tekintetében új szabályokat vezettek be.

Hitelek esetében a támogatástartalom az alábbiak szerint számolható:

- a kedvezményezett ne tartozzon kollektív fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alá, és ne álljon fenn rá a nemzeti jog szerint az a feltétel, amely alapján hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alá vonható (nagyvállalkozások esetében a vállalkozásnak legalább B- hitelminősítésnek megfelelő helyzetben kell lennie) **és** a 1407/2013/EU rendelet, vagy az 1408/2013/EU rendelet 4. cikk (3) bekezdés b) pontjában meghatározott arányosítási módszer² kerül alkalmazásra, vagy
- a bruttó támogatási egyenérték a támogatás odaítélésekor érvényes, adott kedvezményezettre vonatkozó referencia-kamatláb alapján kerül kiszámításra.

Kezesség a támogatástartalom az alábbiak szerint számolható:

- a kedvezményezett ne tartozzon kollektív fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alá, és ne álljon fenn rá a nemzeti jog szerint az a feltétel, amely alapján hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alá vonható (nagyvállalkozások esetében a vállalkozásnak legalább B- hitelminősítésnek megfelelő helyzetben kell lennie) **és** a 1407/2013/EU rendelet, vagy az 1408/2013/EU rendelet 4. cikk (6) bekezdés b) pontjában meghatározott arányosítási módszer³ kerül alkalmazásra, vagy
- a bruttó támogatási egyenérték bizottsági közleményben meghatározott mentesülési díjak alapján kerül kiszámításra, vagy
- a bruttó támogatási egyenérték a Bizottság részére előzetesen bejelentett és jóváhagyott módszertan alapján kerül kiszámításra, amely módszertan kifejezetten a fenti csekély összegű EU rendeletek alkalmazásában használt kezességekre és műveletekre utal.

III. Az új csekély összegű támogatási feltételek átültetése a magyar jogrendszerbe

A mezőgazdasági termelők részére igénybe vehető mezőgazdasági csekély összegű támogatás egyéni keretösszegének megduplázódásával járó előnyöket a VM mielőbb biztosítani kívánja a termelők számára, ezért módosította az agrárágazatot érintő valamennyi csekély összegű támogatási rendeletre egységesen alkalmazandó, **az agrár- és vidékfejlesztési állami támogatásokkal kapcsolatos egyes eljárási kérdésekről szóló 353/2012. (XII. 13.) Korm. rendeletet** (a továbbiakban: 353/2012. (XII. 13.)

² 1408/2013/EU rendelet 4. cikk (3) bekezdés b) pontja: 15 000 EUR bruttó támogatási egyenértéknek minősül a hitelnél, ha legalább a hitel 50 %-ára biztosíték nyújt fedezetet, továbbá a hitel összege 75 000 EUR és lejárat ideje öt év, vagy a hitel összege 37 500 EUR és lejárat ideje tíz év; amennyiben a hitel összege a fentieknél alacsonyabb és/vagy öt, illetve tíz évnél rövidebb időtartamra nyújtják, a bruttó támogatási egyenértéket a 15 000 EUR arányos részeként kell kiszámítani.

³ 1408/2013/EU rendelet 4. cikk (6) bekezdés b) pontja: 15 000 EUR bruttó támogatási egyenértéknek minősül a kezességnél, ha a kezességvállalás nem haladja meg a hozzá kapcsolódó hitel 80 %-át, továbbá a garantált összeg 112 500 EUR és a kezességvállalás lejárat ideje öt év, vagy a garantált összeg 56 250 EUR és a kezességvállalás lejárat ideje tíz év; amennyiben a garantált összeg ezeknél az összegeknél alacsonyabb és/vagy öt, illetve tíz évnél rövidebb időtartamra nyújtják, a bruttó támogatási egyenértéket a 15 000 EUR arányos részeként kell kiszámítani.

Korm. rendelet). A hatályban lévő, általános- vagy mezőgazdasági csekély összegű támogatást nyújtó **tárcarendeletek** módosítása értelemszerűen megtörtént.

Összegezve, a kedvezményezetteknek az általános vagy mezőgazdasági csekély összegű támogatás igénylésekor a továbbiakban az alábbi új feltételekre is figyelemmel kell lenniük:

➤ „Egy és ugyanazon vállalkozás” fogalma

A 353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet kibővült az egy és ugyanazon vállalkozás fogalmával **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 2. § 5a) pont)**.

„Egy és ugyanazon vállalkozás”⁴ valamennyi vállalkozás, amelyek között az alábbi kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- a) valamely vállalkozás rendelkezik egy másik vállalkozás részvényesei vagy tagjai szavazati jogának többségével;
- b) valamely vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási-, irányítási- vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- c) valamely vállalkozás jogosult meghatározó befolyást gyakorolni valamely másik vállalkozás felett az utóbbi vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az annak alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- d) valamely vállalkozás, amely részvényese vagy tagja egy másik vállalkozásnak, az adott vállalkozás egyéb részvényeseivel vagy tagjaival kötött megállapodás szerint egyedül ellenőrzi az említett vállalkozás részvényesei, illetve tagjai szavazati jogának többségét.

Az a)–d) pontokban említett kapcsolatok bármelyikével egy vagy több másik vállalkozáson keresztül rendelkező vállalkozásokat is egy és ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni.

➤ Az „egy és ugyanazon vállalkozás” minőség fennállásáról szóló nyilatkozat

A kedvezményezettnek az „egy és ugyanazon vállalkozás” minőség fennállásáról illetve az érintettség hiányáról a mezőgazdasági- vagy általános csekély összegű támogatás **első igénylésekor kell nyilatkoznia (353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (1) és (2) bekezdései)** tekintettel arra, hogy a jogszabályi rendelkezések alapján ez a **támogatás igénybevételének feltétele**.

Fontos, hogy a kedvezményezettnek az „egy és ugyanazon vállalkozás” minőség fennállásáról szóló nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtennie, amennyiben a vele „egy és ugyanazon vállalkozásnak” minősülő vállalkozás a tárgyévben vagy azt megelőző két üzleti évben csekély összegű támogatást vett igénybe.

Az MVH az általa vezetett csekély összegű nyilvántartási rendszerbe az „egy és ugyanazon vállalkozásnak” minősülő kedvezményezetteket azok nyilatkozata alapján veszi nyilvántartásba. A csekély összegű támogatást tartalmazó intézkedésben való részvételre vonatkozó nyilatkozatra *a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény* intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó alcímében foglalt rendelkezések alkalmazandók.

Az „egy és ugyanazon vállalkozásra” vonatkozó tényállás megszűnéséről is nyilatkozni kell. Ezt a nyilatkozatot az érintett vállalkozások bármelyike jogosult az MVH részére megtenni, legkésőbb a változást követő első alkalommal igénybe vett csekély összegű támogatást megelőzően. **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (3) bekezdése)**

⁴ 1407/2013/EU rendelet és 1408/2013/EU rendelet 2. cikk (2) bekezdése.

➤ Csekély összegű támogatások nyilvántartásának alapja

Az agrár állami támogatásnak minősülő, csekély összegű támogatás formában nyújtott támogatásokról az MVH nyilvántartást vezet. Ezt a nyilvántartást az MVH a továbbiakban – a korábbi önálló jogalany/kedvezményezett szint helyett – „egy és ugyanazon vállalkozásonként” is vezeti, és a csekély összegű támogatási rendeletek szerint nyújtható egyéni keretösszegeket — az érintettek vonatkozásában— „egy és ugyanazon vállalkozás” szinten állapítja meg. **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (4) bekezdése)**

➤ Átalakulás esetén alkalmazandó eljárás

A jogutód kedvezményezett az átalakulás (egyesülés, szétválás) tényéről az átalakulást követően, a csekély összegű támogatás első alkalommal történő igénylésekor nyújt tájékoztatást az MVH részére. **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (5) bekezdése)**

Fúzió és felvásárlás esetén valamennyi, a korábbi vállalkozásoknak nyújtott csekély összegű támogatást figyelembe kell venni annak meghatározása érdekében, hogy bármely, akár az új, akár a megszerzendő vállalkozásnak nyújtandó új, csekély összegű támogatás meghaladja-e a vonatkozó felső határt⁵ **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (6) bekezdés a) pont)**. A fúziót vagy felvásárlást megelőzően jogszerűen odaítélt csekély összegű támogatás ezt követően is jogszerű marad.

Ha egy vállalkozás két vagy több külön vállalkozásra válik szét, a szétválást megelőzően nyújtott csekély összegű támogatást az eredetileg a támogatásban részesülő vállalkozásnak kell betudni, amely elvben azonos azzal a vállalkozással, amely a csekély összegű támogatással támogatott tevékenységeket átvállalta. Ha erre nincs lehetőség, a csekély összegű támogatást saját tőkéjük – a szétválás tényleges időpontjában érvényes – könyv szerinti értéke alapján arányosan el kell osztani az új vállalkozások között⁶ **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (6) bekezdés b) pont)**.

➤ Üzleti év megváltozására vonatkozó tájékoztatás

A kedvezményezett a csekély összegű támogatás első alkalommal történő vagy az áttérést követően bármely csekély összegű támogatás igénylésekor köteles tájékoztatni az MVH-t, amennyiben a naptári évtől eltérő üzleti évet alkalmaz vagy új üzleti évre tér át **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A.§ (7) bekezdés)**.

➤ Nyilatkozattétel elmulasztásának jogkövetkezménye

Amennyiben az ügyfél egy és ugyanazon vállalkozásnak minősül és az erről szóló nyilatkozat megtételét, illetve az ehhez kapcsolódó változás-bejelentést, vagy az alkalmazott üzleti évre vonatkozó tájékoztatást elmulasztja, az a csekély összegű támogatásból történő kizárást, azaz az adott kérelem elutasítását eredményezi **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A. § (8) bekezdése)**.

➤ Csekély összegű egyéni támogatási keret ellenőrzése

A csekély összegű támogatás csak akkor vehető igénybe, ha a támogatást nyújtó még a támogatás odaítélése előtt megbizonyosodik arról, hogy a kedvezményezett mekkora, a támogatás igénybevételéhez szükséges szabad csekély összegű kerettel rendelkezik.

⁵ 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) bekezdése, 1408/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) bekezdése

⁶ 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (9) bekezdése, 1408/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (9) bekezdése

Ennek ellenőrzése érdekében a támogatást nyújtó vagy nyilatkozatot kér az ügyféltől a tárgyévben vagy az azt megelőző kettő üzleti évben igénybe vett csekély összegű támogatások nagyságára vonatkozóan, vagy a tagállam az általa létrehozott központi, bármely támogatást nyújtó által odaítélt valamennyi csekély összegű támogatást tartalmazó nyilvántartásból kéri le ezt az információt⁷.

Mivel Magyarország az általános csekély összegű rendelet hatálya alá tartozó támogatásokra vonatkozóan nem rendelkezik központi nyilvántartással, ezért a támogatás nyújtónak be kell kérnie az ilyen csekély összegű támogatási rendeletek hatálya alá tartozó agrár állami támogatást igénylő kedvezményezett nyilatkozatát az általa, valamint a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozás által a tárgyévet és az azt megelőző két üzleti évet magába foglaló időszakban igénybe vett csekély összegű támogatás nagyságáról **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A. § (9) bekezdése)**.

Mezőgazdasági és halászati csekély összegű támogatások esetében a csekély összegű támogatás nagyságáról szóló nyilatkozatnak az MVH által a mezőgazdasági és halászati csekély összegű támogatásokról vezetett központi nyilvántartási rendszerben szereplő adatok minősülnek **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A. § (11) bekezdése)**. Mindezek alapján mezőgazdasági és halászati csekély összegű támogatásokra vonatkozóan a kedvezményezettnek nem kell nyilatkozatot tennie a tárgyévben vagy az azt megelőző két üzleti évben igénybe vett mezőgazdasági és halászati csekély összegű támogatások nagyságáról, de a támogatást nyújtónak mezőgazdasági és halászati csekély összegű támogatások odaítélése előtt – a kedvezményezett rendelkezésére álló szabad egyéni mezőgazdasági és halászati csekély összegű keretösszegének ellenőrzése céljából - megkereséssel kell élnie az MVH felé **(353/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 11/A. § (10) bekezdése)**.

IV. Továbbra is alkalmazandó támogatási feltételek:

Csekély összegű támogatás továbbra is csak abban az esetben nyújtható, ha a támogatási tervezet kifejezett utalást tartalmaz az uniós jogalapra, annak pontos címére és az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésre valamint meghatározza a támogatás pontos összegét bruttó támogatástartalomban kifejezve.

A támogatás nyújtójának továbbá kötelessége, hogy felhívja a kedvezményezett figyelmét arra, hogy csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatáshoz kapcsolódó minden iratot az odaítélést követő 10 évig meg kell őriznie és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén azokat köteles bemutatni. A csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatásokról az Európai Bizottság kérésére 20 munkanapon belül információt kell szolgáltatni.

⁷ 1407/2013/EU bizottsági rendelet 6. cikk (1)-(2) bekezdése, 1408/2013/EU bizottsági rendelet 6. cikk (1)-(2) bekezdése

A Vidékfejlesztési Értesítőt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Vidékfejlesztési Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Bottlik Gyula

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.

A Vidékfejlesztési Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.kormany.hu/hu/vidékfejlesztési-minisztérium/> honlapon érhető el.

Felelős kiadó: Dr. Bottlik Gyula
